

Силабус навчальної дисципліни
«Відповідальність у міжнародному праві»

Ступінь вищої освіти: магістр

Рік навчання: 1, Семестр: 2

Кількість кредитів: 150

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль: диференційований залік

Форма проведення занять: лекції, семінарські, практичні

Назва курсу	«Відповідальність у міжнародному праві»
Електронна версія курсу	

Коротка анотація до курсу: Навчальна дисципліна «Відповідальність у міжнародному праві» належить до вибіркових дисциплін при підготовці здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня. Вона спрямована на формування у студентів теоретичних та практичних знань про механізми міжнародної відповідальності держав та інших суб'єктів міжнародного права. Дисципліна дозволить здобувачам вищої освіти глибше розуміти принципи міжнародного права, що регулюють відповідальність за міжнародні правопорушення, а також аналізувати сучасні випадки відповідальності в контексті глобальних викликів.

Схема дисципліни:

№ з/п	Тема
Тема 1	Характерні риси сучасного права міжнародноправової відповідальності
Тема 2	Підстави міжнародноправової відповідальності
Тема 3	Міжнародні правопорушення
Тема 4	Обставини, що виключають притягнення до міжнародно-правової відповідальності
Тема 5	Відшкодування шкоди за міжнародно-протиправне діяння
Тема 6	Імплементация міжнародно-правової відповідальності
Тема 7	Міжнародна відповідальність за шкідливі наслідки дій, не заборонених міжнародним правом
Тема 8	Особливості міжнародноправової відповідальності міжнародних міжурядових організацій
Тема 9	Загальна характеристика способів мирного врегулювання міжнародних спорів

1. Формат курсу: очний та змішаний

2. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни:

- Здатність критично осмислювати проблеми та закономірності функціонування і розвитку міжнародних відносин, визначати тенденції розвитку світової політики, оцінювати вплив глобальних політичних процесів на національні правові, політичні та економічні відносини;

- Здатність самостійно забезпечувати юридичне представництво інтересів клієнта та організовувати надання юридичних послуг;

- Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі міжнародного права у широких або міждисциплінарних контекстах;

- Здатність ефективно забезпечувати адаптацію законодавства України до права ЄС у правотворчому, правоінтерпретаційному та правозастосовному контекстах, надавати правову підтримку євроінтеграційним та євроатлантичним процесам у різних сферах суспільних відносин; Здатність готувати проекти національних та міжнародних правових актів, надавати пропозиції з імплементації міжнародних стандартів у національне законодавство, приведення норм вітчизняного законодавства у відповідність до норм міжнародного права.

3. Результати навчання:

- Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами усно і письмово для обговорення питань професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій, пошуку та аналізу відповідної інформації;

- Розуміти міжнародно-правову ситуацію, прогнозувати її розвиток, фахово і критично оцінювати події та явища зі сфери міжнародних відносин та світової політики, використовуючи юридичний інструментарій;

- Здійснювати юридичне представництво клієнта в міжнародних судових органах, національних судах, міжнародних комерційних арбітражах, інших міжнародних організацій, органах державної влади та місцевого самоврядування;

- Захищати інтереси держави у національних судах, міжнародних комерційних арбітражах, міжнародних судах та організаціях, зокрема інтеграційних, на міжнародних конференціях;

- Ухвалювати обґрунтовані рішення, у тому числі за умов невизначеності, генерувати та оцінювати альтернативи, усвідомлювати наслідки цих рішень для різних суб'єктів національного і міжнародного права.

4. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	26
Семінарські заняття (практичні заняття)	14 (10)
Самостійна робота	100

Технічне й програмне забезпечення /обладнання. У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з викладачем з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу Internet), доступ до платформи MOODLE, та оргтехніку для комунікації з викладачем та підготовки (друку) рефератів, проектів та інших письмових робіт.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача (до 25% обсягу контактних годин дисципліни)

Кількість	Форма	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для
-----------	-------	---------------------	---------------------------

балів	заняття та діяльності		здобуття результату
10	Індивідуальна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Масові онлайн курси https://www.dpu.edu.ua/osvita/neformalnainformalna-osvita
2(3)	Семінарське заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою семінарського заняття	Масові онлайн курси на платформі EdERA, Prometheus, YouControl Academy тощо.
0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

6. Політика оцінювання

Сума балів за 100 бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен, курсова робота, практика	Залік
90-100	A	відмінно	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре		
60-69	D	задовільно	задовільно	
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу		

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції Факультету за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Загальна система оцінювання курсу	Виконання всіх видів навчальних робіт впродовж семестру / екзамен - 50/50%
Семінарські заняття	На семінарських заняттях кожен студент з кожної теми виконує індивідуальні завдання. Рівень знань оцінюється наступним чином: « відмінно » – за умови, що здобувач вищої освіти дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, пропонує правильні рішення задач та вправ, демонструє знання матеріалу підручників, посібників, інструкцій, робить самостійні узагальнення і висновки, акуратно оформляє завдання, відвідував лекційні заняття, має конспект лекцій чи підготував реферати з основних тем курсу; « добре » - коли здобувач вищої освіти володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формулюванні термінів,

	використанні правових категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується, самостійно виправляє помилки і знаходить правильні відповіді, відвідував лекційні заняття, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу; «задовільно» - коли здобувач вищої освіти дає правильні відповіді не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за відповідною темою та ступінь самостійності виконаних завдань; «незадовільно з можливістю повторного складання» - якщо студент дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій. Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне (перший і другий змістовний модулі) та підсумкове засвоєння теоретичного матеріалу (залікова робота).
Вимоги до самостійної роботи	За кожною темою курсу виконується самостійна робота, що передбачає систематизацію та узагальнення вивченого матеріалу за допомогою побудови схем–моделей та використання графічного і табличного методів. Завдання самостійної роботи мають бути виконані без сторонньої допомоги, творчо, плагіат категорично заборонений. Оцінюється якість та оригінальність наведених схем, моделей тощо. Самостійна робота повинна бути надіслана у впродовж 5 днів після семінарського заняття, на якому була розглянута відповідна тема курсу. Самостійна робота може бути максимально оцінена в 1 бал (за кожен тему).
Умови підсумкового контролю	Підсумкова (загальна) оцінка з курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних здобувачем вищої освіти за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне (перший і другий змістовний модулі) та підсумкове засвоєння теоретичного матеріалу (залікова робота).

7.Рекомендована література

Основна:

1. Наливайко Л., Максакова Р. Міжнародне судочинство : навч. посіб. Дніпро : ДДУВС, 2022. 304 с.
2. Міжнародно-правове регулювання збройних конфліктів : навчально-методичний посібник / К. В. Громовенко, М. В. Грушко, К. В. Мануїлова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 132 с.
3. Міжнародне публічне право: основи теорії : навчально-методичний посібник / Х. Н. Бехруз, С. С. Андрейченко, М. В. Грушко та ін. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 252 с.
4. Лісовський П., Лісовська Ю. Теорія міжнародних відносин : навч. посіб. Київ : Вид. дім «Кондор», 2022. 176 с.
5. Міжнародне публічне право: основи теорії : навчально-методичний посібник / Х. Н. Бехруз, С. С. Андрейченко, М. В. Грушко та ін. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 252 с.

Допоміжна:

1. Сироїд Т.Л., Фоміна Л.О., Фомін П.В. Внутрішня система правосуддя міжнародних універсальних організацій: від витоків до сучасності // Modern! aspekty vedy: XXVI. Dil mezinarodni kolektivni monografie / Mezinarodni Ekonomicky Institut s.r.o. Ceska republika:

Mezinarodni Ekonomicky Institut s.r.o., 2022. P. 411-431. str. 600.

2. Сироїд Т. Л. Інституційний механізм Європейського Союзу у сфері боротьби з нелегальною міграцією. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 10. С. 641645.

3. Сироїд Т.Л. Правова основа Європейського Союзу у сфері протидії екологічним злочинам *Науковий вісник УжНУ. Серія "Право"*, Випуск № 81 (3). 2024 р. С. 288-296.

4. Сироїд Т. Міжнародні стандарти протидії корупції у приватній сфері *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право»*. Вип. 37. 2024. С.214-224.

5. Сироїд Т. Концепція гендерно вмотиваних злочинів у міжнародному праві *Науковий вісник УжНУ. Серія "Право"*, Випуск № 82 (3). 2024 р. С. 249-258.

6. Сироїд Т.Л. Поняття, ознаки та види екологічних злочинів у міжнародному праві *Науковий вісник УжНУ. Серія "Право"*, Том 4 № 84 (2024). С. 334-344.

7. Сироїд Т.Л. Механізм Європейського Союзу у протидії наркотикам як складова забезпечення громадського здоров'я. *Науковий вісник УжНУ. Серія "Право"*, Том 4 № 84. 2024 р. С.345-359.

8. Тітов Є.Б. Відповідальність представників держав-членів та персоналу на прикладі деяких інституцій Європейського Союзу. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «ПРАВО»*. Випуск 29, 2020. С. 341-347.

9. Cherif Bassiouni M. [1992], *Crimes Against Humanity in International Criminal Law*, New York.

10. De Arechaga E. J. *International Law in the Past Third of the Century // Human Rights*. V. 159.

11. Green L.C., *Command Responsibility In International Humanitarian Law* [1995], 5 *Transnational Law and Contemporary Problems*.

12. Hugo Grotius. *The right of war and peace* /Hugo Grotius; [edited and with an introduction by Richard Tuck]. Indiana: Liberty Fund, Inc., 2005. 1083 p.

13. Hans Kelsen, *Collective and Individual Responsibility in International Law with Particular Regard to the Punishment of War Criminals*, 31 *Cal. L. Rev.* 530 (1943). URL: <http://scholarship.law.berkeley.edu/californialawreview/vol31/iss5/3>.

Інтернет-джерела:

1. Офіційний сайт ООН. URL: <http://www.un.org/ru/index.html>
2. Сайт представництва ООН в Україні. URL: <http://www.un.org.ua/ua/>
3. Офіційний сайт Ради Європи. URL: <http://www.coe.int>
4. Офіс Ради Європи в Україні. URL: <http://www.coe.kiev.ua/>
5. Суд ЄС. URL: <https://curia.europa.eu/>
6. Офіційний сайт Міжнародного Суду ООН. URL: <https://www.icj-cij.org/>
7. Міжнародний кримінальний суд. URL: <https://www.icc-cpi.int/>
8. Комісія міжнародного права ООН. URL: <https://legal.un.org/ilc/>
9. Секретаріат Конвенції ООН проти корупції. URL: <https://www.unodc.org/unodc/en/treaties/CAC/>
10. Сайт Міжнародного арбітражного суду. URL: <https://iccwbo.org/dispute-resolution-services/arbitration/>
11. Європейський суд з прав людини. URL: <https://www.echr.coe.int/>
12. Міжнародна організація кримінальної поліції (Інтерпол). URL: <https://www.interpol.int/>
13. Офіційний сайт Міжнародного трибуналу для колишньої Югославії. URL: <https://www.icty.org/>
14. Спеціальний трибунал для Лівану. URL: <https://www.stl-tsl.org/>
15. Міжнародний трибунал з морського права. URL: <https://www.itlos.org/>
16. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй з боротьби з тероризмом. URL: <https://www.un.org/counterterrorism/>